

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 4792/2022
18.05.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Гордане Комненић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Далиборка Раданчевић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Оливера Миладиновић, адвокат из ..., ради уређења начина одржавања личних односа, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 501/2021 од 21.12.2021. године, у седници одржаној 18.05.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 501/2021 од 21.12.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Књажевцу П2 51/20 од 13.10.2021. године, ставом I изреке, уређен је начин одржавања личних односа између малолетног ВВ и туженог као оца, на тај начин што ће се исто одвијати два пута месечно, другог и четвртог викенда у месецу, тако што ће тужени долазити испред породичне куће малолетног детета у ..., једног дана викенда – суботом или недељом (према договору са дететом и зависно од његових обавеза), те преузимати малолетног ВВ у 10,00 часова и истог враћати најкасније до 18,00 часова истог дана, односно у другом временском интервалу а у складу са међусобним договором родитеља и детета. Ставом II изреке, одлучено је да се том пресудом мења пресуда Основног суда у Нишу П2 1323/2013 од 08.09.2016. године у четвртом ставу изреке. Ставом III изреке, тужени је обавезан да тужиљи на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 74.675,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до исплате.

Апелациони суд у Нишу је, пресудом Гж2 501/2021 од 21.12.2021. године, одбио као неосновану жалбу туженог и потврдио пресуду Основног суда у Књажевцу П2 51/20 од 13.10.2021. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је изјавио благовремену ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр.72/11...18/20), у вези

одредбе члана 202. Породичног закона („Службени гласник РС“ бр 18/05) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Тужени у ревизији указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, међутим, та битна повреда није разлог због ког ревизија може да се изјави у смислу одредбе члана 407. став 2. тачка 2. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном пресудом Основног суда у Нишу П 1323/2013 од 08.09.2016. године, брак парничних странака је разведен, а заједничко дете, малолетни ВВ, рођен ...2007. године у ..., поверен је на самостално вршење родитељског права мајци, АА из Истом пресудом, одређен је начин одржавања личних контаката туженог са малолетним дететом ВВ, током наредна три месеца и то: сваке друге недеље (дан недеља) од 10,00 до 14,00 часова у ..., при чему би отац преузимао дете од мајке испред ... школе у ... и на истом месту га враћао мајци у предвиђеним терминима, а по истеку три месеца, отац би преузимао дете од мајке другог и четвртог викенда у месецу почев од суботе од 9,00 часова до недеље у 18,00 часова, са преузимањем и враћањем детета од стране оца испред куће у ... у којој дете живи са мајком на дан крсне славе оца, други дан рођендана, други дан верских и државних празника, седам дана зимског и 25 дана летењег распуста. Такав начин виђања малолетног детета са оцем није остварен и актуелно не постоји континуитет у одржавању контаката између оца и малолетног детета. Малолетни ВВ је у адолесцентном периоду развоја у коме су његова интересовања више усмерена као вршњачкој групи и провођењу времена са друговима и у активностима која су му актуелно занимљива (фудбал, часови гитаре), па се дете, више пута, изјаснило да не жели да се виђа са оцем, наводећи као разлог да има страх и неповерење према њему. Центар за социјални рад у Књажевцу је, након обављеног разговора са мајком и малолетним дететом, те прибављеног извештаја школе коју малолетно дете похађа, предложио модел одржавања личних односа оца са дететом на начин одређен побијаном одлуком, указујући да отац поседује одговарајуће услове и капацитете да адекватно брине о детету за време које дете борави код њега, и да је потребно да контакти детета са оцем буду редовни у циљу поступног успостављања ближег међусобног односа и правилног развоја малолетног ВВ.

Код овако утврђеног чињеничног стања, по оцени Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови уредили начин одржавања личних односа између малолетног детета и оца на начин наведен у изреци првостепене пресуде тако што је, у том делу, измењена пресуда Основног суда у Нишу П2 1323/2013 од 08.09.2016. године, применом одредбе члана 6, 61, 266. и 270. Породичног закона.

Одредбом члана 61. став 1. Породичног закона, прописано је да дете има право да одржава личне односе са родитељем са којим не живи. У спору за заштиту права детета и у спору за вршење и лишење родитељског права, суд је увек дужан да се руководи најбољим интересом детета, јер је тако прописано одредбом члана 266. истог Закона. На основу одредбе члана 270. Породичног закона, пре него што донесе одлуку о заштити права детета и да у вршењу односно лишењу родитељског права, суд је дужан да затражи налаз и стручно мишљење од органа старатељства, породичног

саветовалишта или друге установе специјализоване за посредовање у породичним односима. Одлука о вршењу родитељског права прописана је одредбом члана 272. Породичног закона, тако што, ако родитељи нису закључили споразум о вршењу родитељског права (што је овде случај) или суд процени да њихов споразум није у најбољем интересу детета, одлуку о поверавању заједничког детета једном родитељу, о висини доприноса за издржавање од стране другог родитеља и о начину одржавања личних односа детета са другим родитељем доноси суд (став 2).

У конкретном случају, не постоји континуитет у одржавању личних односа оца са малолетним дететом које је у адолесцентном периоду развоја и изјаснило се да не жели да виђа оца, јер га се плаши и доживљава као странца. Уважавајући стручно мишљење органа старатељства, правилно је оцењен најбољи интерес малолетног детета уређењем начина одржавања личних односа детета са оцем, као родитељем са којим дете не живи у смислу одредбе члана 61. став 1. Породичног закона, на начин који ће тужиоцу, који је подобан за вршење родитељског права, омогућити да учествује у чувању, подизању и васпитању детета и да одлучује о питањима која битно утичу на његов живот.

Наводима ревизије туженог о томе да је годинама безуспешно покушавао да оствари контакт са својим малолетним дететом, по моделу из пресуде Основног суда у Нишу П2 1323/2013 од 08.09.2016. године, те да је у том циљу покренуо и поступак извршења пред Основним судом у Књажевцу И 159/17, који је још увек у току, не доводи се у сумњу правилност побијане одлуке. По оцени Врховног касационог суда, одређени модел виђања оца са малолетним дететом, у најбољем је интересу малолетног детета, јер доприноси успостављању њихових ближих односа и омогућује оцу да има значајнију улогу и стални увид у подизање и васпитање детета.

Из тих разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци пресуде донео применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Добрила Страјина,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић